

Regeringen

Herr/Fru Talman,

I lördags var det precis 30 år sedan Berlin-muren föll.

Järnridån och ett kallt krig gav vika

och istället växte ett ökat samarbete i Europa fram.

Ett historiskt samarbete.

Och just idag för 25 år sedan

gick svenskar till vallokaler över hela landet

i en folkomröstning om EU-medlemskap.

Inför den omröstningen var Sverige ett land av debatt.

På kavajslag och stötfångare gick det att läsa antingen

”Ja till Europa” eller ”Nej till EU”.

Vår tillhörighet som européer var inte självklar för alla.

Sverige hade sluppit de krig som plågat resten av Europa.

Vi såg oss kanske mer som skåningar, stockholmare eller svenskar än som en del av kontinenten.

Samtidigt var EU ett unikt fredsprojekt

där länder blev starkare genom utbyte och handel.

Och, herr/fru talman,

idag för 25 år röstade en majoritet för att Sverige skulle gå med i den Europeiska unionen.

Det känns därför extra passande att just idag

för första gången ha möjligheten att presentera

regeringens EU-politiska deklaration.

Jag vill ge regeringens syn på den Europeiska unionen

och presentera de fem viktigaste prioriteringarna under kommande år.

Den politiska debatten om EU handlar inte längre om ja eller nej, för eller emot.

Nu diskuterar vi istället sakfrågor, samhällsproblem och Sveriges roll i unionen.

Och även om det går att tycka olika om dessa frågor,

ska vi veta detta:

- Ett sammanhållet EU är vår bästa tillgång när omvärlden är orolig.
- Ett öppet EU är Sveriges bästa verktyg för fler jobb och ekonomisk utveckling.
- Och ett enat EU är den bästa garanten för fred.

Herr/Fru Talman,

Medlemskapet i den Europeiska unionen är ett fundament för Sverige.

Det är avgörande för vår ekonomi, för vår säkerhet och för vår röst i världen.

Sverige är ett exportland,

och över 70% av alla varor vi exporterar,

papper, bilar, elektronik, går till andra länder i Europa.

Sverige har i dag ett starkt inflytande i EU,

vår röst hörs och det vi gör har betydelse.

Men ibland har det också uppfattats som om Sverige tvekat för mycket inför EU-samarbetet.

Det har inte alltid tjänat våra intressen.

Vår möjlighet att påverka EU:s beslut, inriktning och utveckling är av fundamental betydelse för att värna våra nationella intressen.

Sveriges utgångspunkt ska vara att vi fullt ut deltar i EU-samarbetet och är aktiva i utformningen av alla dess delar på ett sätt som värnar svenska intressen.

Sverige ska vara pådrivande i de frågor vi prioriterar.

Vad innebär det?

Jo, att de andra länderna i EU ska veta att Sverige går att räkna med.

Vi kan välja att stå utanför ibland, som med Eurosamarbetet. Det valet ligger fast.

Men huvudregeln är att Sverige ska använda vår möjlighet att påverka EU, helt enkelt eftersom det är ett grundläggande nationellt intresse.

Vi tar vår chans att förbättra unionen.

Det är därför regeringen vill att:

- Sverige ska gå med i EU:s åklagarmyndighet.
- Vi vill fortsätta engagera oss i det fördjupade försvarssamarbetet.
- Vi ska göra mer i EU för att bekämpa brott och vi ska överväga möjligheten till medlemskap i bankunionen.

Vi i Sverige försöker alltid få genomslag för våra idéer och skapa nya allianser, men vet samtidigt att i ett samarbete krävs kompromisser.

Därför att alternativet till samarbete är slutenhet och nationalism, något vi kan se den yttersta konsekvensen av på Europas krigskyrkogårdar.

Herr/Fru Talman,

För att förbättra samarbetet anser regeringen att de fem viktigaste frågorna för EU:s arbete kommande år är:

- Demokrati och rättsstaten.
- Klimatet.
- Jobb.
- Migration.
- Säkerhet.

Jag vill börja med själva grunden för allt vårt arbete i unionen.

Alla medlemsstater har kommit överens om några grundläggande värderingar, bland annat:

människors lika värde, demokrati, rättsstatsprincipen.

Efter murens fall var Europa en kontinent av optimism.

Känslan var att friheten och demokratin inte kunde hejdas.

Idag är läget annorlunda.

I några medlemsländer hotas det oberoende rättsväsendet, mediernas frihet och universitetens självständighet.

Det skadar hela unionen.

Även om länder kan ha olika uppfattningar i sakfrågor och behöver kompromissa, så måste alla respektera de grundläggande värderingar som samarbetet bygger på.

Både för att vår kontinents historia visar vad som kan ske när vi blundar för kränkningar av demokratiska fri- och rättigheter.

Men också för att hela EU-samarbetet annars blir urvattnat.

Förtroendet mellan länder urholkas, investeringar uteblir, handeln minskar och jobben riskeras.

Sverige kommer aldrig att kompromissa om

människors lika värde, demokrati och rättsstaten.

Det behöver vi i EU se till att

inte heller resten av Europa frestas göra.

Herr/fru talman,

Att leda klimatomställningen

är en gigantisk möjlighet för Europa.

Ingen människa, företag eller land

klarar av att ställa om ensam. Så är det.

Här behövs det som är EU:s paradgren: samarbete.

EU ska leda omställningen.

Inte bara för att det är en skyldighet gentemot våra barn, utan också för att stärka våra länder.

När våra medlemsländer leder omställningen

med innovationer och forskning

har våra företag klimatsmarta lösningar som en hel värld efterfrågar.

- Det förbättrar de exporterande ländernas ekonomi,
- Skapar miljönytta i importländerna,
- Innebär fler jobb i Europa,
- Mer pengar till välfärd,
- och stärker EU:s ställning när vi visar att en rättvis klimatomställning är möjlig.

Här i ligger möjligheten.

En klimatomställning nu bidrar till fler jobb och starkare välfärd idag och i framtiden.

Sverige ska därför driva på för en klimatlag på EU-nivå. Vi ska också arbeta för en skärpning av övrig klimatlagstiftning och för att en allt större del av EU-budgeten ska gå till klimatomställningen.

- EU:s mål för minskade utsläpp till 2030 ska skärpas så att ambitionen är i linje med Parisavtalets 1,5-gradersmål.

- Och EU ska nå netto noll-utsläpp senast 2050.

EU ska ta möjligheten att leda omställningen,

av det enkla skälet att vi människor, våra företag och klimatet tjänar på det.

Herr/Fru Talman,

Mäns och kvinnors vardag, liv och arbetsvillkor

ska förbättras genom EU.

Ett sätt är att samarbetet ska bidra till fler jobb.

För att det ska vara möjligt

i en tid av allt hårdare global konkurrens

behöver EU en modern och hållbar industripolitik,

som bygger på handel och inre marknad

snarare än på protektionism.

Men EU ska inte bara ha fler jobb,

vi ska ha schyssta jobb.

Om du jobbar i Sverige ska svenska regler följas.

Så är det bara.

Lönedumpning och osund konkurrens ska bort.

Jag är stolt över Sveriges framgångar för schyssta jobb. Nu fortsätter vi.

- Principerna i den sociala pelaren ska efterlevas och Sverige ska fortsätta leda arbetet för en tryggare arbetsmarknad.
- Regeringen ska arbeta för en nollvision inom EU för dödsolyckor i arbetet.

Vi vill ha en lagstiftning som förbjuder cancerframkallande ämnen i arbetslivet.

- Vår nordiska arbetsmarknadsmodell ska värnas.

Den är bäst i världen.

Så nu när ett initiativ om minimilöner diskuteras på EU-nivå måste den nordiska modellen respekteras.

Genom en modern industri, fler jobb med schyssta villkor och en stark nordisk modell

får vi ett EU som förbättrar människors vardag på riktigt.

Herr/fru talman,

Under flyktingkrisen 2015 blev en sak uppenbar:

migrationen måste vara ett gemensamt ansvar för EU:s medlemsländer.

EU har inte klarat av detta.

Det har gjorts flera försök för att nå en uppgörelse om flyktingpolitiken, men få framsteg av betydelse har nåtts.

Detta är djupt otillfredsställande.

I slutändan kommer alla behöva kompromissa, men vi måste arbeta brett:

- Utanför EU:s gränser, med att bidra till fred och utveckling så att färre tvingas söka sig till Europa på farliga vägar.
- Vid EU:s gränser, för att knäcka den hänsynslösa människosmugglingen, rädda liv och ha kontroll vid gränsen.
- Och innanför EU:s gränser, för att få en jämnare fördelning av de människor som enligt asylrätten har skäl att stanna. Om några medlemsstater vägrar ta sitt ansvar, ska det kosta.

Bara genom gemensamt ansvar

kan EU hitta en väg framåt.

Herr/fru talman,

I Sverige bekämpas kriminaliteten med samhällets fulla kraft. Men dagens organiserade brottslighet känner inga gränser.

Internationella stöldligor står enligt polisens bedömning för hälften av alla bostadsinbrott.

Och vapen som smugglas in i unionen används vid skjutningar i svenska storstäder.

Regeringen kommer därför ta nya steg för att fördjupa EU-samarbetet mot gränsöverskridande brottslighet och terrorism. Vi ska vara med där vi kan.

- Regeringen vill stärka det europeiska polisiära och straffrättsliga samarbetet: Europol och Eurojust.

Vi måste bli bättre på att samarbeta om polisiära underrättelser, bevisinsamling och förundersökningar.

- EU:s lagstiftning mot sprängämnen behöver skärpas.

- Och säkerheten vid EU:s yttre gräns behöver höjas. Genom biometrisk verifiering så kan vi veta vilka som passerar.

Så får vi en tryggare union, ett tryggare Sverige.

Men,

EU ska också bidra till en säkrare värld utanför unionen.

När antidemokratiska krafter spänner sina muskler

behövs EU som en stark röst för fred, demokrati och mänskliga rättigheter.

Det finns goda exempel, som sanktionerna mot Ryssland, det Östliga partnerskapet och insatserna mot pirater vid Afrikas horn.

Men alltför ofta saknas EU:s röst i världspolitiken.

Vi borde kunna bättre. Att samarbetet på utrikesområdet utgår från enighet kan vara en styrka, men i praktiken också en hämsko. Ett exempel är att EU ibland misslyckats med att ta gemensamma uttalanden om mänskliga rättigheter i globala forum som FN, eftersom något eller några länder valt att blockera.

Vi bör därför titta på möjligheten att gå över från krav på enhälliga beslut till kvalificerade majoritetsbeslut inom vissa områden av utrikespolitiken, utan

att göra avkall på varje lands rätt att själv besluta om sin säkerhetspolitiska linje, i syfte att stärka EU:s röst i omvärlden på dessa områden. Det gäller frågor

som rör mänskliga rättigheter och internationella konflikter.

Storbritannien är nu på väg att lämna unionen.

Samtidigt vill länder som står utanför vara med i samarbetet.

Det finns en oro för att vi går för fort fram, att EU inte är redo att ta in fler medlemmar.

Mycket har hänt sedan den förra utvidgningen och det måste vi ta hänsyn till.

Vi har samtidigt goda skäl att fördjupa samarbetet med våra grannländer. Om inte EU är närvarande så tar andra makter det utrymmet.

Här är möjligheten att på sikt bli medlem viktig.

Regeringen stödjer tankarna på en översyn av hela utvidgningsprocessen.

Processen för medlemskapsförhandlingar måste vara strikt.

Alla krav som ställts ska vara helt uppfyllda och fortsätta efterlevas när ett land väl accepterats som medlem.

Det ska alla vara trygga med.

Så bygger vi ett starkare samarbete.

Herr/fru talman,

Vi är många som minns den novemberdag för 25 år sen,

när vi sa ja till det europeiska samarbetet.

Men det är också många som inte vet annat

än att Sverige är medlem i EU.

Som lärt sig om vår folkomröstning på historielektioner,

studerat utomlands med hjälp av Erasmus eller säsongsarbetat i ett annat land

och kanske ser sig som just européer.

Sverige sa ja för 25 år sedan.

Och vi ser kraften i EU-samarbetet idag.

Vi har redan gått från krig och konflikter

till fred och sammanhållning.

Det är något att vara stolt över.

Och EU har förbättrat människors liv.

Medlemskapet har stärkt våra länder.

När vi i EU väl bestämmer oss sätter vi en standard för resten av världen, som i arbetet mot farliga kemikalier.

Men nu ska vi ta nästa steg.

Leda klimatomställningen.

Fortsätta fredsarbetet.

Stärka samarbetet.

Och framför allt

ska Sverige fortsätta samarbeta i EU

för att förbättra människors vardag,

människors liv,

både här hemma

och i resten av Europa.

Tack.